

Ristin Voitto ei julkaissut tätä

Koska alla oleva kirjoitus ei jostain syystä saanut tilaa Ristin Voitto lehdessä, julkaisen sen tässä. Jätän sen siihen muotoon jossa sitä julkaistavaksi tarjottiin, vaikka se näyttäisi vaativan joitain korjauksia. Kirjoitus on vapaa tiivistelmä tutkimuksesta, joka löytyy osoitteesta:

<http://dl.dropbox.com/u/71974610/Teologiset/sairaanvoitelu.pdf>

SAIRAIKEN VOITELUN PERUSTEISTA

Viime vuosina on yleistynyt tapa tarjota sairaiden voitelua halukkaille yleisötilaisuuksissa. On mielenkiintoista tutkia tuon mysteerion harjoittamisen perusteita.

Voitelu Vanhassa testamentissa

Luonnollisella öljyllä voitelemisen esiintyy Vanhassa testamentissa esim. henkilöä virkaan vihittäessä. Mooses vuodatti voiteluöljyä Aaronin päähän ja voiteli hänet papiksi. (3 Moos.8: 12.) Samuel voiteli Davidin kuninkaaksi. (1 Sam. 16: 13.)

Mooses määräsi, että pitaalista jo parantuneeksi todetun henkilön oikeaan isoonvarpaaseen, peukaloon ja korvalehteen sivellään öljyä ja verta. (3 Moos. 14: 1-15.) Tuo käsittämättömältä tuntuva rituaali avautuu vertauskuvana Uuden liiton ymmärryksestä käsin.

Sairaan voitelua ei Vanhasta testamentista näytä löytyvän.

Evankeliumien voitelumaininnat

Evankeliumien teksteissä mainitaan hiusten, jalkojen ja vainajan voitelemisen. Myös haavoihin vuodatettiin öljyä ja viiniä. Vain Markus mainitsee Jeesuksen lähetysmatkalle lähettämien opetuslasten voidelleen öljyllä sairaita (Mark. 6:13). Muut lähetysmatkasta kertovat evankeliumien tekstit eivät mainitse öljyä. Jeesus ei maininnut öljyä opetuslapsien mukaan otettaviksi sallimiensa tavaroiden joukossa. (Luuk. 9:3, 10:4, Mark.6:8.)

Raamattu ei kerro Jeesuksen voidelleen sairaita öljyllä eikä kehottaneen muita niin tekemään. Kuitenkin hän sanoi olevansa lähetetty ”Israelin huoneen kadonneitten lammasten tykö” (Matt. 15:24), joiden luo hän lähetti em. tapauksessa opetuslapsensa. (Matt. 10:5-6.)

Voitelu Uudessa liitossa

Uusi liitto alkaa Jeesuksen uhrikuolemasta. Raamattu ei kerro ainoatakaan pulloöljy-avusteista parantamista tai parantamisyritystä tapahtuneen Uuden liiton aikana.

Apostoli Jaakob kirjoitti hajaannuksessa eli diasporassa oleville juutalaiskristityille (Jaak. 1:1), että jos joku heistä sairastaa, kutsukoon seurakunnan vanhimmat rukoilemaan uskonrukouksen ja voitelemaan öljyllä, jotta sairas voi ”nousta jälleen”. (Jaak. 5: 14-15.) Niin diasporassa olevat kuin Jerusaleminkin juutalaiskristityt noudattivat juutalaisia tapoja. Jaakob osoitti kehotuksensa heille ”jos joku teistä sairastaa...”.

Ut:n kreikassa sanaa khriō käytetään uskonnollisesta voitelusta. Tavanomaista voiteiden käyttöä kuvataan sanalla aleifo. Kummassakin Ut:n maininnassa sairaan voitelusta, Mark. 6:13 ja Jaak. 5:14, käytetään sanaa aleifo.

Sairaan luo kutsuttavista vanhimista Jaakob käytti sanaa presbyterus. Jos yksi vanhin riittäisi, hän olisi voinut käyttää sanaa presbys.

Jeesus kielsi lähetysretkelle lähettämiään opetuslapsia menemästä pakanain luo (Matt. 10:5). Näin ollen Uuden testamentin molemmissa maininnoissa sairaan voitelusta tekstiyhteys rajaa voideltaviksi juutalaiset. Mark. 6:13 on Raamatun ainoa kohta, jossa mainitaan sairaan voitelua käytännössä suoritettuna.

Pakanakristityitä Raamattu kertoo voidellun Hengellä.

Voitelu kirkon traditiona

”Apostolisten isien” kirjeistä ei näytä löytyvän mainintaa sairaiden voitelusta seurakunnissa kahden ensimmäisen vuosisadan ajalta. Jaakobin kirje ei kuulunut Uuden testamentin varhaiseen, Muratorin kaanoniin 170 luvulla. Se oli kuitenkin mukana jo Laodikean kirkolliskokouksen v. 363 hyväksymässä kaanonissa. Katolinen kirkko otti voitelun kristilliseksi sakramentiksi.

Uskonpuhdistaja Luther vastusti katolista voitelun sakramenttia. Jaakobin tekstiin vetoavilta hän kysyi, millä oikeudella nämä sitten muuntelevat Jaakobin ohjetta, toimien vastoin sitä. (Kirkon Baabelin vankeudesta, sivu 481.) Lapsikasteen Luther joutui perustelemaan kirkon perinteellä, kun sitä ei löytynyt Raamatusta. Katolisen kirkon vuosituhantisenä perinteenä pakanakristittyjen öljyllä voitelu näyttäisi kuitenkin olevan aivan samalla tavalla perusteltavissa.

Reijo Siipola